

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af hønsbruget på Saksagervej 1,9760 Vrå

– udvidelse fra 90 DE til 110 DE.

§ 11

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed

28. september 2011

Teknik og Miljø
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Offentlighed.....	3
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed.....	4
1.5.	Revurdering af miljøgodkendelsen	4
1.6.	Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger.....	4
2.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	5
2.1.	Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.....	5
2.2.	Placering i landskabet	6
3.	Husdyrholdet og produktionsforhold.....	6
3.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	6
3.2.	Fodring.....	8
4.	Øvrige produktionsforhold	9
4.1.	Øvrige produktionsforhold	9
4.2.	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	9
5.	Gødningsproduktion og –håndtering.....	10
5.1.	Gødningstyper og mængder.....	10
5.2.	Fastgødning inkl. dybstrøelse.....	10
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg.....	10
6.1.	Lugt.....	10
6.2.	Fluer og skadedyr.....	11
6.3.	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner.....	11
6.4.	Transport.....	11
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	12
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder	12
7.2.	Udbringningsarealer	13
7.3.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	13
7.4.	Fjord og hav	13
7.5.	Grundvand	14
8.	Egenkontrol, management samt alternativer løsninger.....	14
8.1.	Management og egenkontrol.....	14
8.2.	Alternative løsninger.....	14
9.	Bilag	16
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	16
Bilag 2.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	29

1. MILJØGODKENDELSENS OMFANG

1.1. Resumé

DanHatch A/S Rugerivej 26, 9760 Vrå har ansøgt om en miljøgodkendelse til udvidelse af opdrætsproduktionen af hønniker til rugeæg på ejendommen Saksagervej 1, 9760 Vrå fra nuværende 90 DE til 110 DE. I forbindelse med udvidelsen skal der bygges et nyt staldanlæg på 99 x 50,6 meter og de eksisterende stalde nedrives.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 66038319. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 04.11.2010.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 3.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 3.2.1. & 3.2.2.*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.1.1.*)
- Leveringsaftale fast gødning samt placering af markstak. (*vilkår 5.2.1, 5.2.2, 5.3.3.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Gødnings- og husdyrindberetning / andre kvitteringer for afsatte dyr.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal opbevares: foderplaner/ foderkontrol / faktura og indlægssedler for indkøbt foder.
- Placering af dybstrøelse i markstak (*vilkår 5.2.3*)
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 30.08.2011 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 26.10.2011 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden for 2 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået inden fristens udløb, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet.

1.5. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.6. Miljøgodkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom.

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

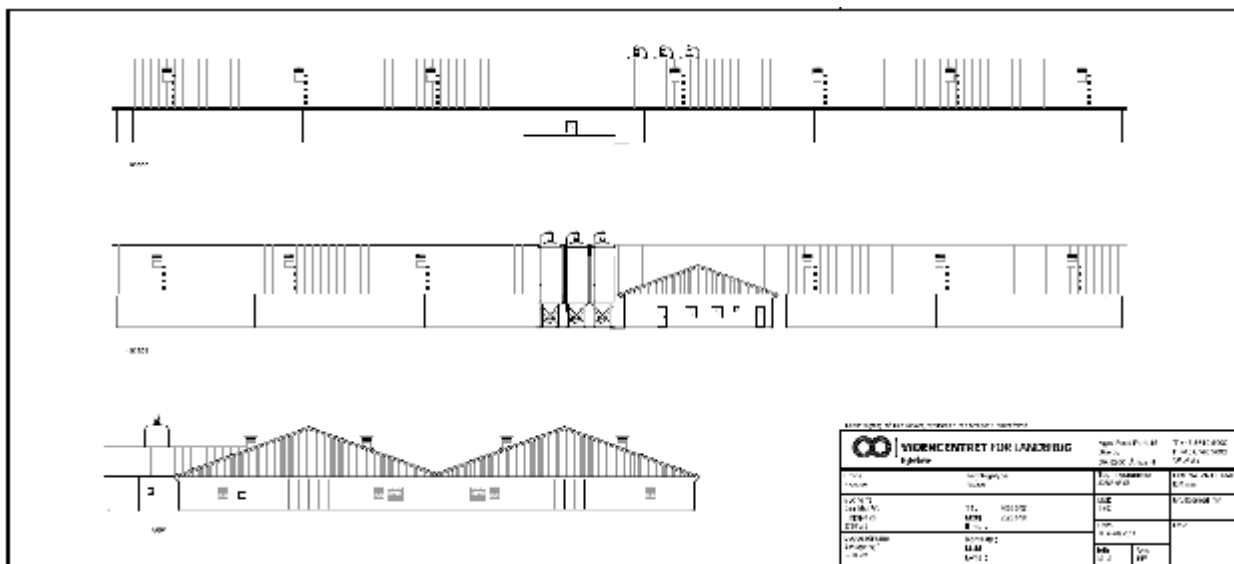

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt på nær gældende afstandskrav på 30 meter fra naboskel til den projekterede nye stald. Her bliver afstanden ca. 21 meter (se ovenstående kort).

Hjørring Kommune meddeler herved dispensation fra afstandskrav til opførelse af ny stald. Dispensationen meddeles i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 9 til placering af stalden som ansøgt. I vurderingen af om der kan meddeles dispensation er der lagt vægt på at eksisterende stald der nedrives ligeledes er placeret 21m fra naboskel og at det tilgrænsende naboareal er åben mark.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

2.2. Placering i landskabet

Der er søgt om opførelse af ny stald. Byggeriet opføres som vist ovenfor med 15 grader taghældning og tag af grå bølgeeternitplader.

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) for området. Det vurderes, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur miljø samt naboer, der taler imod den foreslåede placering af staldanlægget.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

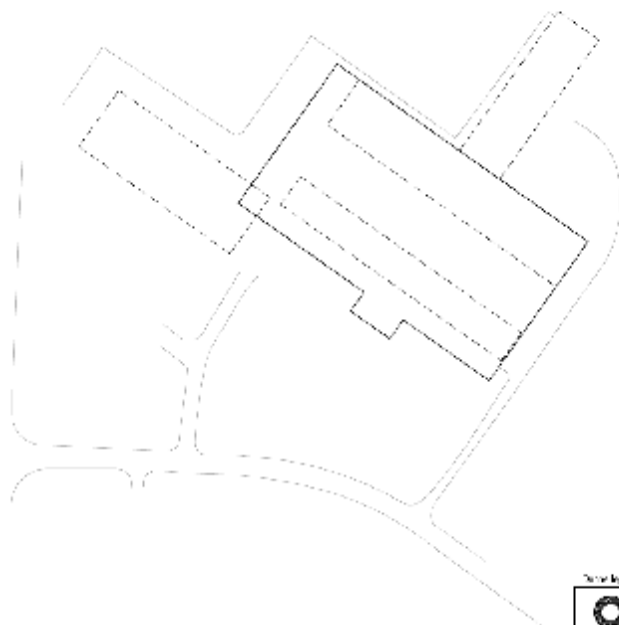
3. HUSDYRHOLEDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/alders grænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Hønnike, Rugeæg (HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	Ny stald		121.000	110,00	50.000
Dyreenheder i alt				110,00	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

0 10 20 30 40 50 m

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG Fjerkræ		Agri Food Park SE Skovly DK-8330 Århus S	T: +45 8240 6000 F: +45 8240 3023 Web: jk
Type Høns	Test nr/typer 3/1000000	Teknologityper 2018-2019	UDBENDESTE NÅL 2019
2018/2019 2018/2019 2018/2019	T.L. : 2000000 Midt : 2000000 Børst	Nål : 1 1000	Produktions m ² 2000
2018/2019 2018/2019 2018/2019	Nål/typer Midt : Børst	Dato : 14.09.2019	2000
		T.L. 100	2000

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Indtil nu er der for fjerkræproduktion kun udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for slagtekyllinger og for konventionel produktion af konsumæg.

Opdrætsproduktionen af hønniker til rugeægproduktion foregår på gulv med dybstrøelse hvilket er eneste staldsystem til rugeægproduktion.

I tilfælde hvor der ikke findes vejledende emissionsgrænseværdier vil det være relevant at se på hvilke teknologiblade som findes for den pågældende produktion.

For nuværende er der udgivet teknologiblade for gødningstørring i fjerkræstalde og kemisk luftrensning med syre i stalde til fjerkræ.

Ansøger skriver følgende om fravalg af gødningstørring (kursiv):

Det er en forudsætning for systemerne at stalden har gødningsbånd eller gødningskælder. I den ansøgte produktion til rugeægsovræt er der ingen gødningbælter som kan anvendes til tørring anlæg, heller ikke et system som kan tørre gødningen i stalden. Det er ikke rentabelt at bruge energi på en yderligere udtørring af gødningen, da der er tale om dybstrøelse.

På den baggrund er gødningstørring fravalgt i denne ansøgning.

Ansøger skriver følgende om fravalg af kemisk luftrensning (kursiv):

Der er afprøvet en prototype luftrensere til fjerkræproduktion. Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllinge stald, over en periode på et hold kyllinger (35 dage).

Denne renser er ikke sat i produktion da afprøvningen viste en række problemstillinger der skal løses før den evt. bliver sat i produktion.

I fjerkræproduktion er støvet meget fedtet, dette sætter sig i renseren som derved får reduceret effekt.

Den ansøgte produktion har en holdrotations periode på 20 uger. Der kan således forventes betydelige større problemer med tilstopning af luftrenseren end det var tilfældet i afprøvningen. Dette gør at drift stabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende.

I den ansøgte produktion kan der forekomme meget høje krav til hygiejne og rengøring af stalden mellem to hold. Det er u hensigtsmæssigt at have en luftrenser koblet på stalden, hvor det ikke er afprøvet om den kan rengøres 100 %.

På den baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning, Da det ikke kan anbefales at opsætte en prototype luftvasker, med udokumenteret drift stabilitet og mulighed for rengøring.

Af Miljøstyrelsens teknologiblade om kemisk luftrensning (slagtekyllinger) dateret 17.05.2011 står følgende om driftssikkerhed:

Teknologien er kun indført og anvendt i et begrænset antal bedrifter i Holland og ingen i Danmark. I det fundne datamateriale er der gentagne problemer med, at teknologien ikke kører stabilt. Det betyder, at renseseffekten formentlig vil være lavere end det angivne. Det kan ikke afvises at en ekstra foranstaltning som eksempelvis hyppig rensning af filtermaterialet eller installation af en foranstaltning, som renser luften for støv, inden luften føres videre til luftrenseren, vil kunne mindske problemer med tilstopning af støv. Der er ikke muligt at vurdere, hvad renseseffekten på teknologien vil være ved installation af sådanne ekstra foranstaltninger – det kan både resultere i en højere eller lavere renseseffekt. Driftssikkerheden er dermed ikke påvist endnu. Det er ikke muligt at vurdere, hvor store ekstraomkostningerne vil være for at sikre en stabil drift af teknologien med henblik på at opnå den angivne renseseffekt.

Sammenholdes ansøgers valg og fravalg af staldteknik, med BREF-dokumentet vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

3.2. Fodring

Vilkår:

- 3.2.1. Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,85** beregnet efter følgende formel: $((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 14,0$.
- 3.2.2. Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

I ansøgningen er der angivet 7,3 kg foder pr. produceret hønnike og 14,65 % protein i foder mod normtal 2010/2011 som er 7,5 kg foder og 16 % protein i foder. For kg tilvækst pr. produceret hønnike er anvendt normtallet som er 1,8 kg.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke er over 0,85. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2010/2011, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre.

Der anvendes tørfoder til hønsene. Færdigfodret opbevares i udendørs siloer.

Der er anvendt fodertilpasninger for at nedsætte ammoniakfordampningen.

Proteinindhold 14,65 %

Foderforbrug/årshøne: 7,3kg

Der er anvendt normtal for fosforindhold, æggeydelse og tilvækst.

Der anvendes fytase med ca. 300 FTU i voksefodret.

Der anvendes fasefodring, i alt 3 faser, samlet opnås et proteinindhold på maksimalt 14,65%

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4. ØVRIGE PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Øvrige produktionsforhold

Vilkår:

4.1.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

I forbindelse med ansøgningen er indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i bilag 1.

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

Med hensyn til udledning af overfladevand og tagvand fra nybyggeri kræves kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

4.2. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDBETING

5.1. Gødningstyper og mængder

Det producerede husdyrgødning på ejendommen er alene dybstrøelse. Normproduktionen er 436 tons pr. år svarende til 110 DE. Ansøger oplyser, at 95% af den producerede dybstrøelse fjernes fra stalden og køres direkte til modtager, og de sidste 5% vil blive oplagret i markstak ved bygningerne på ejendommen.

5.2. Fastgødning inkl. dybstrøelse

Vilkår:

- 5.2.1. Når produktionen påbegyndes i den nye staldbygning skal der laves en skriftlig aftale med biogasanlæg eller anden aftager om at modtage dybstrøelse fra hønniker svarende til 110 DE. Aftalen skal indsendes til Hjørring Kommune senest 1 måned efter at produktionen er påbegyndt.
- 5.2.2. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.
- 5.2.3. Markstakke med komposteret dybstrøelse må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før dybstrøelse igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af dybstrøelse i markstak skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Ansøger oplyser at dybstrøelsen påregnes eksporteret til Tyskland eller til biogasanlæg her i landet. Der gøres opmærksom på, at dybstrøelsen ikke kan afsættes direkte til landbrugsarealer før de er godkendt hertil efter husdyrgodkendelsesloven.

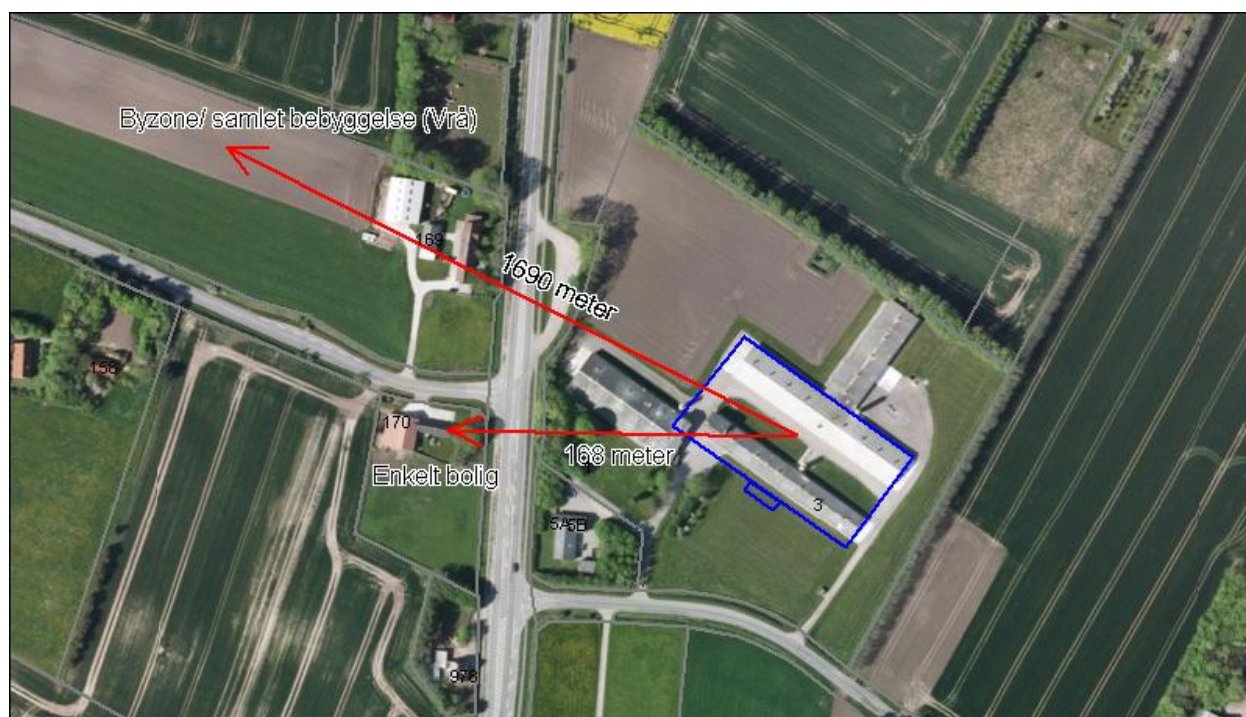
6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	395	1690
Samlet bebyggelse	286	1690
Enkelt bolig	136	168

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

6.2. Fluer og skadedyr

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning af DAKA. Der er aftale med autoriseret firma om skadedyrsbekæmpelse.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Aflæsning og indblæsning af foder giver anledning til støj ca. 45 minutter pr. foderleverance. Ventilation af staldanlæg kan være kilde til støj, hovedsageligt i sommerperioden hvor ventilationsbehovet er størst. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene. Øvrige støjkilder er kørsel med landbrugsmaskiner, til- og frakørsel af foder og dyr. Leverance af foder og afhentning af dyr foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid på hverdage.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af foder.

Der er installeret lysstyring, således at lyset ikke er tændt unødigt. Staldene har lamper ved forrummets indgangsparti, samt større lysarmaturer ved porte som kun anvendes ved ind- og udsætning af dyr. Staldene er uden vinduer eller lysplader i taget. Der anvendes kun kunstlys som belysning i staldene. Der er installeret automatisk lysprogram og lysdæmpning i staldene, således at effektforbruget reduceres mest muligt.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

6.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Til- og frakørsel til ejendommen sker ad Saksagervej og Ålborgevej . Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00, og ikke på søndage og helligdage.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 1

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningsssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 15 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med ændringen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning². Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven³. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁴. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁵.

Hjørring Kommunes vurdering af ændringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg⁶.

I nærheden af ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men enkelte mindre moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den ændrede belastning af ammoniak fra stald og lager i 1 udvalgt naturpunkt (Fig. 1) er beregnet til 0,0 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at ændringen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttede efter husdyrgodkendelseslovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 m fra bedriften er registreret 4 andre ejendomme med mere end 75 DE

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede ændring kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

² Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

³ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁴ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁵ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁶ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

Figur 1. Ejendommens (rød firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1 (gul stjerne).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 2.

7.2. Udbringningsarealer

Der er ingen udbringningsarealer til den ansøgte produktion. Husdyrgødningen eksporteres eller leveres til biogasanlæg se under afsnit 5.2

7.3. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV må ikke indfanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af produktionsanlægget, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer i nærheden af dette. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport nr. 635 (DMU), naturdata.dk samt kommunens kendskab til området at gælde for vandflagermus *Myotis daubentonii*, odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis*, løgfrø *Pelobates fuscus* og spidssnudet frø *Rana arvalis*.

Konsekvensvurdering

Da der ikke er registreret kvælstoffølsomme lokaliteter med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV indenfor 3,5 km fra ejendommen, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning. Produktionens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal, og ammoniaktab fra produktionen medfører ikke nogen beregningsmæssig relevant ammoniakbelastning af levesteder for bilag IV-arter.

Konklusion

Kommunen vurderer, at ændring af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV-arter.

7.4. Fjord og hav

Der indgår ingen udbringningsarealer i denne godkendelse derfor er der ingen vurderinger eller vilkår i dette afsnit som omfatter udledning af kvælstof og fosfor til fjord/hav.

7.5. Grundvand

Der indgår ingen udbringningsarealer i denne godkendelse derfor er der ingen vurderinger eller vilkår i dette afsnit.

8. EGENKONTROL, MANAGEMENT SAMT ALTERNATIVER LØSNINGER

8.1. Management og egenkontrol

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i kursiv.

Management

Hønniker holdes i stalde med strenge krav til biosecurity, da Hønnikerne er grundlaget for Rugæggeproduktion og deraf alt slagtekyllingeproduktionen i Danmark. Kravet til husenes omgivelser, indretning og adgangsforhold tager sigte på at minimere risikoen for, at smitte udefra tilføres dyrene.

På ejendommen produktionen som alt ind alt ud. Efter hvert hold rengøres stald og omgivelser grundig med vand. Inventar, stald, foderopbevaring og omgivelser desinficeres, herefter følger en tomgangsperiode. I tomgangsperioden er der ingen dyr på ejendommen.

Før indsætning af nye hønniker gennemskylles vandsystemet, foder- og ventilations anlæg afprøves, og stalden tempereres.

Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikres at der tilføres den ønskede mængde foder og vand, ligesom klima skal være optimal for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt,

Der fodres med færdigfoder.

Dybstrøelse kan udbringes direkte og nedpløjet med det samme, eller lægges i markstak med overdækning af plast.

Egenkontrol

- *Der benyttes en staldtavle og logbog i tilknytning til produktionen. Daglig føres logbog over produktionsresultater, antal æg, vandforbrug, kølerumstemperatur.*
- *I logbog noteret uregelmæssigheder i forhold til driften; ex strømsvigt, kølerumssvigt mm*
- *Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.*
- *Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.*

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

8.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

Nul alternativ løsning:

Fortsætte den eksisterende produktion, indtil inventaret er nedslidt.

Alternativ løsning:

Eksisterende staldanlæg egner sig til opdræts produktion, derfor er denne form for produktion godt at fortsætte med. Der er opbygget en del erfaring med denne type fjerkræ. Der kunne ombygges til slagtesvin produktion, men dette vil kræve væsentlige ændringer i både lager forhold og stald. Derfor er dette alternativ fravalgt.

9. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Ansøgers Miljøtekniske beskrivelse

Ansøger:

DanHatch A/S,
Rugerivej 26
9760 Vrå

Tlf: 9656 5700
danhatch@danhatch.dk

Bedriftens oplysninger

Bedriftsnavn: Årup
Saksagervej 1
9760 Vrå

CVR-nummer: 66038319

CHR nummer: 15951

Ejendomsnummer: 8600029034

Kontaktperson:

Peter Dall
Rugerivej 26, 9760, Vrå
29205706
pd@danhatch.dk

Indledning

På ejendommen Årup, Saksagervej 1 drives der en opdrætsproduktion af hønniker til rugeægproduktion. Produktionen er bestående af seks stalde, som hver er underopdelt i stald afsnit. Her foruden er der fodersiloer til de pågældende stalde.

Der ønskes at bygge et nyt staldanlæg, på 99*50,6m og dernæst nedrive de eksisterende stalde.

Vedr. foder anvendes foder med 14,65 % protein og et foderforbrug på 7,3 kg/hønnik.

Dyrehold og staldtype

Ejendommens husdyrhold fastholdes som opdrætsproduktion af hønniker til rugeægproduktion på dybstrøelse. Staldsystemet er eneste system til hønniker til rugeægproduktion

Staldafsnit	Opret							
1.1.1. Stald 1	Rediger	Tegn på kort						
Produktioner	Opret							
Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal Nudrift DE	Antal Ansøgt	Antal Ansøgt DE			
Fjerkræ	Hønnike, Rugeæg (HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	22660	20,60	0	0,00			Rediger
1.1.2. Stald 2,3	Rediger	Tegn på kort						

Produktioner		Opret					
Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal Nudrift	DE	Antal Ansøgt	Antal Ansøgt	DE
Fjerkræ	Hønnike, Rugeæg (HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	22660	20,60	0	0,00	Rediger	
1.1.3. Stald 4, 5, 6		Rediger	Tegn på kort				
Produktioner		Opret					
Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal Nudrift	DE	Antal Ansøgt	Antal Ansøgt	DE
Fjerkræ	Hønnike, Rugeæg (HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	53460	48,60	0	0,00	Rediger	
1.1.4. Ny stald		Rediger	Tegn på kort				
Produktioner		Opret					
Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal Nudrift	DE	Antal Ansøgt	Antal Ansøgt	DE
Fjerkræ	Hønnike, Rugeæg (HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	0	0,00	<u>121000</u>	<u>110,00</u>	Rediger	

Afstandsforhold

Ejendommen er placeret i landzone. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt, **GALGEBAKKEVEJ 170 , 9760 VRÅ**. Den nærmeste samlet bebyggelse og byzone er vrå, som ligger vest for ejendommen.

Byggeri og indretning, samt oplysninger om indpasning i landskabet.

	Anvendelse	Taghældning	Typetag	Materiale	Farve	Tagrende
Stald 1	Stald	15	Bølger	Eternit	Grå	Ja

Alle husene har betongulv, med afløb til vaskevand.

Ventilation

	Hønepladser	type	Antal i gavl
Stald 1	50000	Undertryk	12

Gavl har en kapacitet på ca.25.000 m³/time

Dyrehold

Variation:

Producenten er underlagt rugeri, opdræts og pakkeriets planlægning for indsætning af høner og æggproduktions længde. Der kan derfor forekomme variationer i antal producerede dyr/år. Antal DE og gødningsmængde varierer derfor også fra år til år. Gennemsnits produktionen tilstræbes at komme til at ligge på det ansøgte.

Der er anslået en tomgangs periode mellem hvert hold på 4-6 uger, dette svarer til maksimal produktion. Der kan altså opstå situationer hvor tomgangsperioden forøges og dermed vil den årlige totalproduktion blive reduceret. Der kan forekomme mindre forskydninger i produktionen, så et års dyrehold overstiger det ansøgte.

Nul alternativ løsning

Nul alternativ løsning:

Fortsætte den eksisterende produktion, indtil inventaret er nedslidt.

Alternativ løsning:

Eksisterende staldanlæg egner sig til opdræts produktion, derfor er denne form for produktion godt at fortsætte med. Der er opbygget en del erfaring med denne type fjerkræ.

Der kunne ombygges til slagtesvin produktion, men dette vil kræve væsentlige ændringer i både lager forhold og stald. Derfor er dette alternativ fravalgt.

Lugt:

Geneafstanden til samlet bebyggelse og til byzone er overholdt idet korrigeret geneafstand er kortere end vægтет gennemsnitsafstand. Geneafstanden til enkelt bolig er ligeledes overholdt 1,2 gange afstanden.

Ammoniak

Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: -72,00 kg N/år.

Vis tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampning

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: 0,00 kg N/år.

Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: 0,00 kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): 3224,73 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: 0,00 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: 28,11 kg N/år.

Individuel Ammoniakreduktion

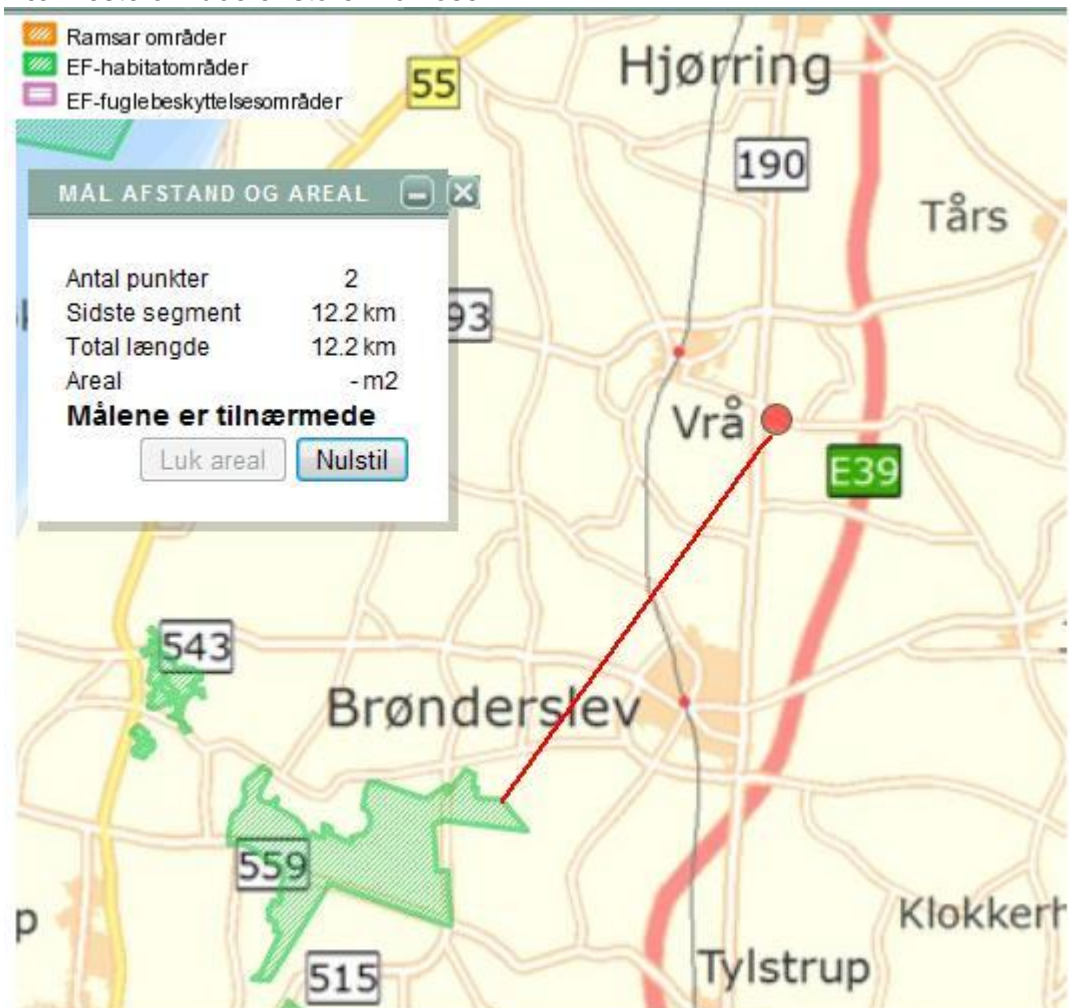
Samlede emission fra anlæg: 3252,84 kg N/år.
Meremission fra anlæg: -786,75 kg N/år.

Natur og landskab

Øst for ejendommen i en afstand af ca. 550 m er en NBL §3 eng. Se bilag

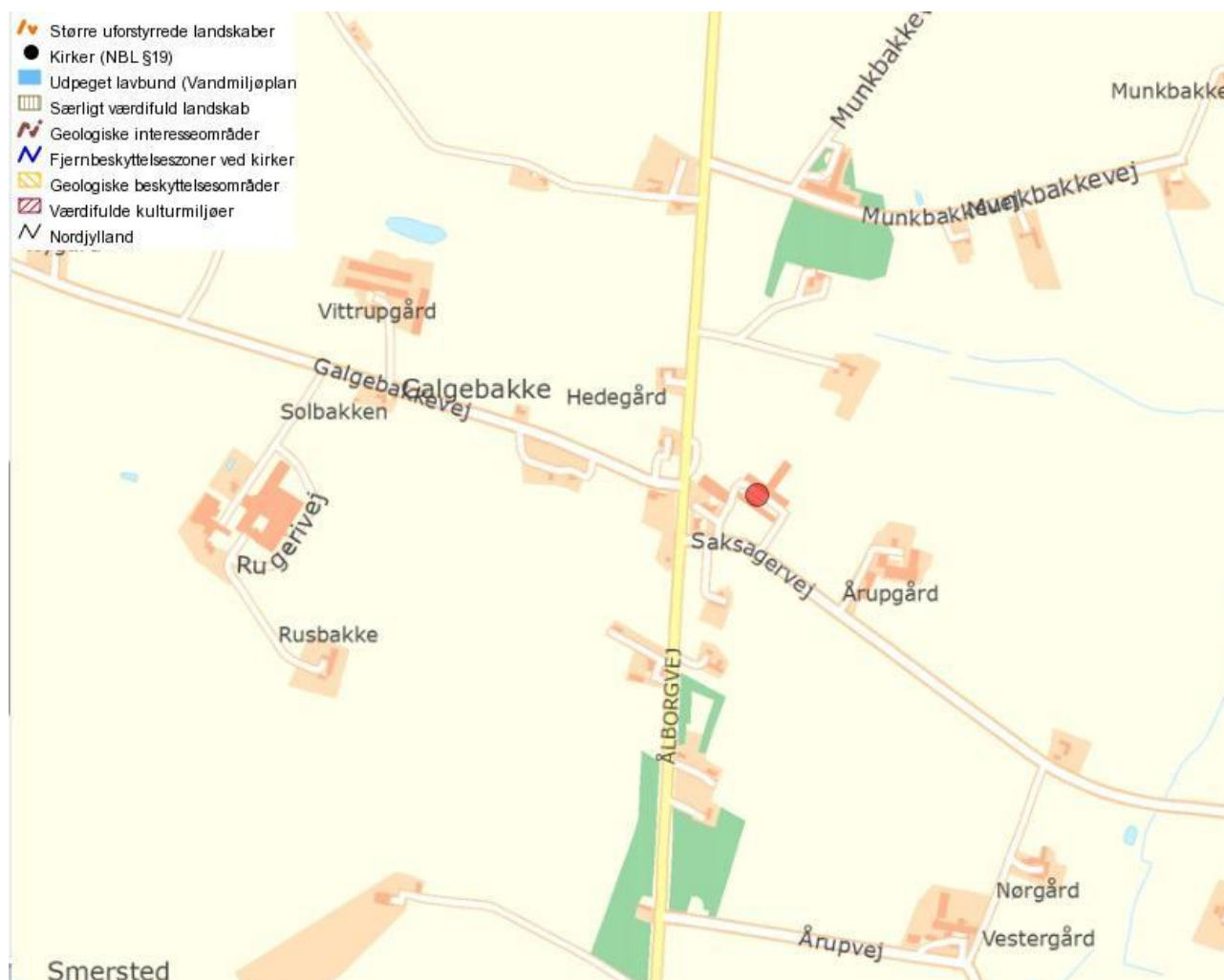
Natura 2000

Nærmeste område er store vildmose

Landskab.

Ejendommen ligger udenfor særlige landskabsområder

Landbrugsarealer/harmoniforhold

Alt gødning sendes til Tyskland, arealer er således ikke behandlet yderligere i denne redegørelse.

Transport til og fra Saksagervej 1

Til- og frakørsel til ejendommen sker ad Saksagervej og Ålborgevej. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00, og ikke på søndage og helligdage.

Antal transporter årligt

Vare	Type	Tidspunkt	Antal/år
Levende dyr til ejendommen	Lastbil	hverdage	2-3
Levende dyr fra ejendommen	Lastbil	Hverdage	20
Døde dyr	Lastbil	På alle tider af døgnet	30
Foder	Lastbil	hverdage	40
Brændstof (<i>dieselolie traktor</i>)	Lastbil	hverdage	4
Husdyrgødning (<i>til aftager</i>)	Lastbil	hverdage	20

Øvrige	Lastbil	hverdage	30
I alt			147

Ad 3.

DAKA afhenter døde dyr fra lukket container efter behov. Ca. en gang hver anden uge.

Ad 4.

Foder leveres ca. en gang hver uge. Antallet af leverancer er det uændret i ansøgt drift, da der i fremtiden leveres større læs og dermed fås en bedre udnyttelse af transportkapaciteten.

Ad 5.

Brændstof leveres direkte i tank, efter forbrug.

Anvendelse af råstoffer

Opgørelse af anvendelsen af råstoffer for produktionen. Mængder er angivet efter bedste skøn.

Ressource	Nudrift (mængde/år)	Ansøgt (mængde/år)
Elforbrug (kWh) hovedsageligt til ventilation	120.000 kwh	60.000 kWh
Vandforbrug (m ³) (drikke- og vaskevand)	1700 m ³	1500 m ³
til privat	170 m ³	170 m ³
til vask	500 m ³	500 m ³
Dieselolie (l)	40.000	12.000 l

Stuehuset er opvarmet med oliefyr. Servicebygning m. tilhørende rum, vil blive opvarmet med olie.

Energibesparende foranstaltninger

Der anvendes automatiskstyret ventilation, hvilket nedsætter energiforbruget.

-Der bygges en helt ny stald, med topmoderne isolering, hvilket nedsætter olieforbruget til opvarmning.

Affaldsliste

Farligt affald – kan afleveres gratis på containerpladser i mindre mængder		
	EAK-kode	Mængder pr år
Lysstofrør & elsparepærer	20 01 21	0-25 stk.
Spraydåser	16 05 04	0-10 stk.
Spildolie	13 02 08	0-100 l

Genbrugeligt affald - kan afleveres gratis på alle containerpladser		
	EAK-kode	Mængder pr år
Pap	15 01 01	0-50 kg
Papir	15 01 01	0-50 kg

Genbrugeligt affald – kan afleveres på alle containerpladser i mindre mængder imod betaling		
	EAK-kode	Mængder pr år
Tomme sække af plast fra foder o.l.	15 01 02	0-10 kg
Paller	15 01 03	0-10 stk.

Døde dyr – skal til DAKA		
	EAK-kode	Mængder pr år
Døde dyr	02 01 02	500-2000 kg

--

Affald – skal til forbrænding på kraftvarmeværk eller afleveres på containerplads		
	EAK-kode	Mængder pr år
Tomme sække af papir fra foder o.l.	15 01 01	0-10 kg
Tomme medicinglas	15 01 07	0-2 kg

Affaldshåndtering

Døde dyr

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning af DAKA.

Fast affald

Al fast affald opbevares i container og afhentes af den kommunale affaldsordning.

Olie og kemikalieaffald

Tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads som farligt affald.

Oplag af olier og kemikalier

Olietanke:

Der opstilles en 4000l olietank

Kemikalier:

Der drives ingen markdrift fra ejendommen. Der er ingen pesticider på ejendommen

Foderopbevaring

Siloer placeret på ydersiden af staldene. 3 stk ad 20 tons.

Spildevand og afløbsvand

Vaskevand fra stalden og servicebygning ledes til 195 m³ samletank.

Sanitært spildevand

Der er ikke offentlig kloak på ejendomme. Der er laves trixtank.

Støj

Aflæsning og indblæsning af foder giver anledning til støj ca. 45 minutter pr. foderleverance. Ventilation af staldanlæg kan være kilde til støj, hovedsageligt i sommerperioden hvor ventilationsbehovet er størst. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene. Øvrige støjklender er kørsel med landbrugsmaskiner, til- og frakørsel af foder og dyr. Leverance af foder og afhentning af dyr foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid på hverdage.

Lysforhold

Der er installeret lysstyring, således at lyset ikke er tændt unødigt. Staldene har lamper ved forrummets indgangsparti, samt større lysarmaturer ved porte som kun anvendes ved ind- og udsætning af dyr. Staldene er uden vinduer eller lysplader i taget. Der anvendes kun kunstlys som belysning i staldene. Der er installeret automatisk lysprogram og lysdæmpning i staldene, således at effektforbruget reduceres mest muligt.

Skadedyr

Der er aftale med autoriseret firma om skadedyrsbekæmpelse.

Driftsophør

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødningsanlæg blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Hjørring Kommune. Restindholdet i olietanke fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil straks blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

Oplysninger om virksomhedens valg af bedste tilgængelige teknik

BAT:

Se desuden vedlagte bilag med BAT-beskrivelse.

Management		
1	GLP (God Landmands Praksis):	Stald: Datalogning af foderforbrug, vandforbrug, dødelighed og ventilation.
Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:		
2	Foder:	BREF: der anvendes fytase-tilsat færdigfoder og fasefodring afhængig af dyrenes udvikling. Fasefodring er indregnet i normtallene og derfor benyttes normtallene i www.husdyrgodkendelse.dk .
3	Staldindretning:	Der anvendes bedste staldsystem til produktion af HPR hønniker: Der anvendes et gulvsystem med 100% dybstrøelse.
4	Forbrug af vand og energi:	Vand: Den primære kilde til vandspild er utætte vandnipler. Disse efterses dagligt, så vandspild minimeres. Dette er en del af god management.
		Energi: Lysstyring og lysdæmpning, samt frekvensstyret ventilation gør at strømforbruget holdes på et minimum. Ventilationssystemet er computerstyret og tilpasset produktionen for at sikre optimal køretid. Der er ingen tilførsel af varme i produktionsperioden

5	Lager:	Overdækket markstak.
6	Udbringning:	Bredspredt udbringning er bedste og eneste udbringningsform, når det handler om fjerkrægødning, og er derfor BAT.

Management

Baggrund

Hønniker holdes i stalde med strenge krav til biosecurity, da Hønnikerne er grundlaget for Rugægeproduktion og deraf alt slagtekyllingeproduktionen i Danmark. Kravet til husenes omgivelser, indretning og adgangsforhold tager sigte på at minimere risikoen for, at smitte udefra tilføres dyrene.

Alt ind alt ud, drift

På ejendommen produktionen som alt ind alt ud. Efter hvert hold rengøres stald og omgivelser grundig med vand. Inventar, stald, foderopbevaring og omgivelser desinficeres, herefter følger en tomgangsperiode. I tomgangsperioden er der ingen dyr på ejendommen.

Før indsætning af nye hønniker gennemskyldes vandsystemet, foder- og ventilations anlæg afprøves, og stalden tempereres.

Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikres at der tilføres den ønskede mængde foder og vand, ligesom klima skal være optimal for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt,

Der fodres med færdigfoder.

Dybstrøelse kan udbringes direkte og nedpløjet med det samme, eller lægges i markstak med overdækning af plast.

Dagligt tilsyn

Bedriften og produktionen har en opbygning, der gør det nemt at føre tilsyn med dyr og produktionsanlæg hver dag. Der udføres små reparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, uheld ved transport af husdyrgødning.

Minimering af risiko for uheld

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmen aktiveret. Det tilstræbes at opbevare, transportere og udsprede husdyrgødningen uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Forkert foder bliver udskiftet så snart, der er kendskab til fejlløse leverance. Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget. Evt. spild af husdyrgødning bliver opsamlet og der gøres tiltag så videre spredning stoppes. Ved større uheld kontaktes myndighederne – se beredskabsplan.

Egenkontrol

- Der benyttes en staldtavle og logbog i tilknytning til produktionen. Daglig føres logbog over produktionsresultater, antal æg, vandforbrug, kølerumstemperatur.
- I logbog noteret uregelmæssigheder i forhold til driften; ex strømsvigt, kølerumssvigt mm
- Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.
- Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.

Ved ophør af drift

Ved ophør af produktionen, vil gødning og foderrester blive fjernet, og blive tilført harmoniareal. Stalde vil blive rengjort og desinficeret. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald. Restindholdet i olietanke fjernes.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

Foder

Der anvendes tørfoder til hønsene. Færdigfodret opbevares i udendørs siloer.

Der er anvendt fodertilpasninger for at nedsætte ammoniakfordampningen.

Proteinindhold 14,65 %

Foderforbrug/årshøne: 7,3kg

Der er anvendt normtal for fosforindhold, æggeydelse og tilvækst.

Der anvendes fytase med ca. 300 FTU i voksefodret.

Der anvendes fasefodring, i alt 3 faser, samlet opnås et proteinindhold på maksimalt 14,65%

BAT vedr. foder

Der er i BREF dokumentet ikke beskrevet protein niveau, fosforindhold, foderforbruget, tilvækst eller æglægning for hpr hønniker

Det er BAT at anvende fytase i fodret, der er ikke angivet en minimums mængde i BREF.

Det er ikke BAT ifølge BREF, at anvende fasefodring til æglæggende høns.

Det vurderes at BAT-niveauet ligger på linje med de danske normtal.

Staldindretning

BAT og staldsystemer

Der findes kun en staldtype i Danmark. Gulvsystem med dybstrøelse.

BAT blade

Der findes til dato to BAT byggeblade der vedrører fjerkræproduktion. Det omhandler systemer til at nedsætte ammoniak fordampningen.

1:Fjerkræ – Æglæggere, skrabeægsstald. Skrabeægsstald med gødningstørring.

2:Fjerkræ – Æglæggere, beriget burægsstald. Gødningsbånd og hyppig udmugning.

Fravalg af BAT-blade.

1:

Gødningstørring er fravalgt, da det kræver der er indbygget slats i staldene med redekasser.

Der er tale om hønniker der ikke er kønsmodne, derfor er der ikke brug for redekasser.

På den baggrund er gødningstørring fravalgt.

2:

Der er ingen gødningsbånd i hønnikeproduktionen

På den baggrund er BAT byggebladet fravalgt.

Luftvaskere.

Der findes BAT blade ang. luftvaskere. Disse er afprøvede og testede i svinestalde.

Der er afprøvet en prototype luftrenser til fjerkræproduktion:

http://www.lr.dk/bygningerogmaskiner/informationsserier/info-byggeriogteknik-gratis/0065_mhj_pdf_stub.htm.

Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllingestald, over en periode på et hold kyllinger (35 dage).

Denne renser er ikke sat i produktion da afprøvningen viste en række problemstillinger der skal løses før den evt. bliver sat i produktion.

I fjerkræproduktion er støvet meget fedtet, dette sætter sig i renseren som derved får reduceret effekten. Den ansøgte produktion har en holdrotationsperiode på 47 uger. Dette gør at driftsstabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende.

På den baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning, Da det ikke kan anbefales at opsætte en prototype luftvasker, med udokumenteret driftsstabilitet og driftsøkonomi.

Biologisk luftrensning.

Der er ingen BAT blade med biologisk luftrensning. Det er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med hold drift, hvor stalden står tom i en længere periode.

BAT og ventilation:

Ved nye stalde er det BAT, at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt. For mekanisk ventilerede stalde er det BAT, at reducere energiforbruget ved at optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Øget modstand i ventilationssystemer undgås ved at holde ventilationssystemet rent.

Der anvendes frekvensstyret ventilation, som hindrer overventilering. Øget modstand i ventilationssystemer undgås gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans ved holdskifte.

Vand og energi

Følgende er oplyst for virksomheden:

Energi:

Der anvendes oliefyr til opvarmning.

Fravalg af Varmegenindvinding:

Der er ikke et varmebehov i produktionen, hvor varmen fra genindvinding kan afsættes. Alle dyr vil have samme alder i staldanlægget.

Strøm

Der anvendes primært strøm til ventilation i produktionen.

For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der en styring af anlægget. Der kan regulere i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval). Ventilationsdata logges i styringscomputer.

Belysning

Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd.

Der opsættes lysstofrør (sparepære) med lysdæmper. Der anvendes en type lysdæmper (højfrekvent) med lavt effekt tab. Der er ingen LUX-styring (dagslysregulering) da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

Tilvalg af BREF

Timerindstilling: Belysningen reguleres i forhold til hønernes adfærd og alders- / udviklingstrin.

Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin.

Zoneopdeling: I forrum er opsat lys som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde.

Vandforbrug

Vask

Der rengøres konsekvent med højtryksrensere. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion.

Drikkevand

Drikkenipler placeres højt for at lette hønernes vandoptagelse og minimere vandspild. Spildrønder anvendes primært ved slagtekyllinger.

Vandforbruget er 1,8 gange foderforbrug.

Kontrol

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre alt det følgende:

- Anvende lavenergi-belysning.
- Ventileringer staldene optimalt.
- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus eller batch.
- Udførelse af regelmæssigt kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.

for BAT i forbindelse med Vand og strøm.

Opbevaring.

Normen for opbevaring af dybstrøelse er en markstak.

Al gødning fjernes fra ejendommen, når stalden tømmes efter hver rotation og køre direkte til aftager.

Bilag 2. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

9.1. Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet om der i forbindelse med ændringen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, er fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁷. Hjørring Kommune har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁸. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder og/eller leve- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁹. Herved har Hjørring Kommune sikret sig at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne¹⁰.

Hjørring Kommunes vurdering af ændringens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg¹¹.

9.2. Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3955 kg N/år i nudrift og 3320 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en reduceret fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 635 kg N/år.

Der er registreret 4 andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af bedriften. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til ammoniakbelastning i forhold til naturpunkt 1.

9.3. Natura 2000

Screening

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Store Vildmose (EF-habitatområde 120), der ligger omkring 13 km sydvest for driftsbygningerne.

Der er ingen udbringningsarealerne i nærheden af Natura 2000-områder i projektet, da alt husdyrgødning eksporteres til udlandet.

Da produktionen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Konsekvensvurdering

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af ændringen medfører ikke nogen ændret ammoniakbelastning.

---

⁷ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁸ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁹ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹⁰ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹¹ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

Konklusion

Kommunen vurderer, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området, der ikke vil påvirke områdets naturtyper og arter i at opnå gunstig bevaringsstatus.

9.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV må ikke indfanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af produktionsanlægget, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer i nærheden af dette. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport nr. 635 (DMU), naturdata.dk samt kommunens kendskab til området at gælde for vandflagermus *Myotis daubentonii*, odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis*, løgfrø *Pelobates fuscus* og spidssnudet frø *Rana arvalis*.

Konsekvensvurdering

Da der ikke er registreret kvælstoffølsomme lokaliteter med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV indenfor 3,5 km fra ejendommen, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning. Produktionens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal, og ammoniaktab fra produktionen medfører ikke nogen beregningsmæssig relevant ammoniakbelastning af levesteder for bilag IV-arter.

Konklusion

Kommunen vurderer, at ændring af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV-arter.

9.5. Arter på Den danske rødliste

Den danske rødliste er en fortegnelse over naturligt forekommende arter i Danmark, som er truet af udryddelse. Hvis en art er listet som CR (*critically endangered/kritisk truet*), EN (*endangered/truet*), VU (*vulnerable/sårbar*) eller NT (*near threatened/næsten truet*) er arten truet i større eller mindre grad. Rødlistesystemet er et værktøj, som kan benyttes til at vurdere biodiversitetens status og udvikling. Samtidig opfylder den de internationale forpligtelser til overvågning, Danmark har i henhold til Biodiversitetskonventionen.

Der er ikke registreret arter omfattet af Den danske rødliste i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af dmu.dk (Den danske rødliste), naturdata.dk samt kommunens kendskab til området at gælde for hare *Lepus europaeus* (VU) og odder *Lutra lutra* (VU).

Kommunen vurderer, at ændring af bedriften har en neutral effekt for de nævnte liste arter.

9.6. Beskyttet natur efter naturbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m².

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af udvalgte § 3 naturtyper¹². Disse områder er beskyttet mod en merbelastning af kvælstof på 0,3 - 0,7 kg N/ha per år afhængigt af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 1000 meter af ansøgte projekt.

¹² Jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med mulighed for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problem arter.

Herudover indgår en række planforhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

I nærheden af ejendommen er der registreret flere mindre moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Mose er den mest følsomme naturtype for ammoniakbelastning indenfor bedriftens nærområde (Fig. 2).

Naturpunkt 1:

En mose på ca. 0,6 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. På arealet er der bl.a. registreret Eng-kabbeleje, Eng-nellikerod, Dynd-padderok, Kær-tidsel, Muse-vikke samt Tykbladet ærenpris, som alle er positive arter for naturtypen (Tabel II). Arealet ligger i umiddelbar forbindelse med flere andre eng-, sø- og mosearealer, langs et tilløb til Vrejlev Bæk. Bortset fra de positive arter, er vegetationen i mosen domineret af højt voksende, næringselskende arter, hvilket indikerer at mosen er meget eutrofieret. Arealet vurderes at have en ringe naturtilstand, da den er næringsstofbelastet og under betydelig tilgroning.

Arealet ligger i område udpeget til økologisk forbindelse for våd natur i Kommuneplan 2009. På baggrund af naturtilstand og planstatus vurderes området at have en høj målsætning og være følsomt over for yderligere afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund efter kommunens skøn at ligge i på 15,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 16,7 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen er derfor overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Kommunen vurderer, at der ikke skal stilles skærpede krav til ammoniakbelastningen på arealet, da det ikke er registreret som en særligt ammoniakfølsom naturtype eller som levested for fredede, rødlistede eller beskyttede planter og dyr omfattet af bilag IV. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 1 ikke må være højere end 1,0 kg N/ha per år, hvis mosens tilstand ikke skal ændres.

Da der ikke er fundet internationalt beskyttede arter på arealet, vurderes det, at der ikke kan stilles krav til den samlede belastning af arealet.

Ved udvidelsen tilføres ikke yderligere ammoniak fra stald og lager (Tabel I). Kommunen vurderer derfor at ændringen ikke vil føre til ændring af mosens tilstand.

9.7. Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer og stærkt skrånende arealer

Ansøgningen indeholder ingen udbringningsarealer, da al husdyrgødning eksporteres til udlandet.

9.8. Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Produktionen er ikke beliggende indenfor områder udpeget som økologisk forbindelse eller med naturbeskyttelseinteresser efter Kommuneplan 2009.

9.9. Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Table I. Beregnet ammoniakbelastning i det udvalgte naturpunkt.

Naturpunkt	1
<i>Naturtype</i>	Mose
<i>Målsætning</i>	Høj
<i>Målsætningsmetode*</i>	A
<i>Tålegrænse (kg N/ha per år)</i>	15,0
<i>Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)</i>	16,7
<i>Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	0,0
<i>Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)</i>	1,0
<i>Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)</i>	0,2
<i>Korteste afstand fra stald- el. lageranlæg til naturpunkt (m)</i>	821
<i>Omfattet af lov</i>	Naturbeskyttelsesloven
<i>Besigtigede (dato)</i>	17.06.2011
<i>Planstatus (Kommuneplan 2009)</i>	Økologisk forbindelse

* Målsætningen er beregnet ud fra metode A) sommerbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet)

Tabel II. Registrerede plantearter for mose.

Naturpunkt	1
<i>Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)</i>	Eng-kabbeleje, Eng-nellikerod, Dynd-padderok, Kær-tidsel, Muse-vikke, Tykbladet ærenpris.
<i>Alm. typiske arter</i>	Liden andemad, Mose-bunke, Bredbladet dunhammer, Alm. fredløs, Alm. mjøduert, Eng-rævehale, Sideskærm, Lyse-siv, Toradet star, Høj sødgræs, Alm. hylde, Feber-nellikerod.
<i>Problemarter</i>	Draphavre, Lådden Dueurt, Rødgran, Alm. kvik, Vild kørvel, Stor nælde, Alm. rapgræs, Kruset skræppe, Burre-snerre, Ager-tidsel, Skvalderkål, Sitkagran.
<i>Øvrige arter</i>	Vortebirk, Dunbirk, Rød-el, Hamp-hanekro, Glat dueurt, Alm. vinterkarse, Kantet dueurt.

Figur 1. Ejendommens beliggenhed (rød firkant) i forhold til naturpunkt 1 (gul stjerne).**Figur 2.** Ejendommens beliggenhed i forhold til registreret, beskyttet natur, samt naturpunkt 1.